

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4CdoR/3/2025
Identifikačné číslo spisu:	3122207434
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3122207434.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. Z., narodeného X. S. XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, Trenčín, Gen. M. R. Štefánika 394/20, dieťa rodičov - matky S.Í. Z., narodenej XX. O. XXXX, T., X. XX/XXX, právne zastúpená advokátkou JUDr. Martou Rybárovou, Trenčín, Jilemnického 2 a otca Q. Z.X., narodeného XX. S. XXXX, T., X. XX/XXX, v konaní o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 34P/182/2022, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. júna 2024 sp. zn. 15CoP/152/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 8. septembra 2023 č. k. 34P/182/2022-129, rozhodol, že schvaľuje čiastkovú rodičovskú dohodu (I.), určil, že matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. sumou vo výške 80 eur mesačne s účinnosťou od 1. novembra 2022 do 30. júna 2023 a s účinnosťou od 1. júla 2023 sumou vo výške 110 eur mesačne, ktoré je matka povinná prispievať k rukám otca, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred (II.), dlh matky na zameškanom výživnom za obdobie od 1. novembra 2022 do 31. augusta 2023 pre maloletého A. vo výške 860 eur matke povolil splácať v splátkach po 50 eur mesačne, spolu s bežným výživným k rukám otca, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (III.), vo výrokovej časti o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému A. zmenil rozsudok Okresného súdu Trenčín z 24. októbra 2018, č. k. 26P/22/2018 - 69 (IV.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V.). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 26, § 36 ods. 1, § 24 ods. 1 až 5, § 43 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“), § 38 ods. 1, § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a vecne tým, že od októbra 2022 sa pôvodne nariadená striedavá osobná starostlivosť u maloletého už nerealizuje odkedy maloletý býva s otcom a s matkou sa

len stretáva. Matka akceptovala rozhodnutie maloletého a v tomto smere uzavrela s otcom dohodu, ktorú súd prvej inštancie schválil, ako zodpovedajúcu vôli a názoru maloletého. Pri určení výživného súd prvej inštancie prihliadol na zárobkové pomery matky, ktorá dosahuje priemerný príjem vo výške 684,50 eur, pričom má ukončené úplné stredoškolské vzdelanie s maturitou a nemá žiadne vážne zdravotné problémy. Hoci má matka vysoké výdavky na bývanie, zdôraznil, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami, pričom donedávna za bývanie platila podstatne menej. Ďalej prihliadol k tomu, že maloletý má 13 rokov, že je žiakom 8. ročníka základnej školy. Zistil pomery otca, ktorý býva v dome v podkrovnom trojizbovom byte, ktorý majú účastníci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (BSM), platí náklady 120 eur mesačne, pričom na prízemí domu býva otcova matka. Poukázal na to, že otec bol od roku 2000 živnostníkom, pričom od 1. júna 2022 má pozastavenú podnikateľskú činnosť a v súčasnosti je zamestnaný ako elektrikár u zamestnávateľa Q. s. r. o. s čistou mesačnou mzdou vo výške 613,21 eur v období od 01/2023 do 08/2023, pričom v tejto spoločnosti je spoločníkom a konateľom jeho matka. Otec užíva automobil zn. VW Passat, r. v. 1998 a spláca hypotekárny úver vo výške 93 eur mesačne. Konanie o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, rodičov, ešte nie je skončené. Obaja rodičia mali do 30. júna 2023 vyživovaciu povinnosť k dcére Q.; do toho obdobia súd prvej inštancie matke určil vyživovaciu povinnosť na mal. A. v sume 80 eur a následne od júla 2023 ju zvýšil na 110 eur mesačne, vyhodnocujúc túto sumu ako primeranú odôvodneným potrebám dieťaťa, ako aj schopnostiam, možnostiam a príjmovým pomerom matky. Nedoplatok na určenom výživnom za obdobie od 1. novembra 2022 do 31. augusta 2023 (8 mesiacov x 80 eur a 2 mesiace x 110 eur, nakoľko matka na výživu maloletého dovtedy neprispievala) povolil splácať v splátkach po 50 eur, aby bol vyrovnaný do 18 mesiacov, pretože nižšie splátky by predstavovali neprimerané dlhé splácanie dlhu na výživnom.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie otca aj matky rozsudkom z 27. júna 2024 č. k. 15CoP/152/2023-187, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o úprave vyživovacej povinnosti matky voči maloletému a určenia výšky a podmienok splácania nedoplatku za obdobie od 1. novembra 2022 do 31. augusta 2023 potvrdil (I.), vo zvyšnej časti zostal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý (II.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (III.). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 65 a § 66 CMP a vecne tým, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vykonal dostatočné dokazovanie, ktoré následne správne právne posúdil a pri rozhodovaní vychádzal zo zásad stanovených ZoR vzťahujúcich sa k vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto len konštatuje správnosť jeho záverov v napadnutej časti, keď rozhodol o výške výživného matky v sume 80 eur od 1. novembra 2022, pokiaľ ešte trvala jej vyživovacia povinnosť k dcére Q., a následne od 1. júla 2023 vo výške 110 eur mesačne. Uvedenému určeniu zodpovedá aj nedoplatok vo výške 860 eur mesačne, keďže v rozhodnom období matka na výživu maloletého vôbec neprispievala. Za primerané považuje odvolací súd aj povolenie splácania uvedeného nedoplatku v splátkach po 50 eur mesačne tak, aby bolo uhradené v dohľadnej dobe. Matka ani otec v odvolaní neuviedli žiadne okolnosti, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav, resp. s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, že v prípade matky súd prvej inštancie správne ustálil jej možnosti a schopnosti dosahovať príjem, a to v podobe jej aktuálneho príjmu, keď pracuje ako recepcná. Odvolací súd poukázal na to, že matka bola dlhšiu dobu nezamestnaná, pričom predtým dlhodobo, počas manželstva pracovala výrobou bižutérie pre otca (na jeho živnosť), preto je pre nedostatok skúseností na trhu práce znevýhodnená, a teda zistený príjem zodpovedá jej možnostiam a schopnostiam. Ďalej prihliadol aj k okolnosti, že matka aktuálne nemôže disponovať ani časťou majetku, ktorý patrí do BSM. Otec oproti matke bol zvýhodnený tým, že mal riadne zabezpečené bývanie vo vlastnej nehnuteľnosti, v byte patriacom do BSM, pričom ho zaťažuje len splátka hypotekárneho úveru v sume 93 eur mesačne. Naproti tomu matka nemohla uvedený byt užívať a bola nútená hľadať si nájomné bývanie. Odvolací súd vyhodnotil výšku nájomného 590 eur mesačne ako neprimeranú vo vzťahu k jej príjmovým možnostiam, preto k týmto výdavkom na bývanie nemohol prihliadnuť v plnom rozsahu. Na strane druhej dal odvolací súd za pravdu matke, že pri určení výživného, aj keď sa určuje vyživovacia povinnosť vo vzťahu k tomu rodičovi, ktorý dieťa nemá zverené do starostlivosti, sa preskúmajú aj pomery rodiča, ktorému je dieťa zverené. V prípade otca bol teda jeho príjem nedosahujúci ani 700 eur

mesačne netto neprimeraný jeho vzdelaniu a doterajšej praxi. V konkrétnostiach prípadu, keď zamestnávateľom otca je spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorej jediným konateľom a spoločníkom je sedemdesiatročná matka otca, sa odvolaciemu súdu javilo takéto usporiadanie vzťahov ako účelové. Odvolaciemu súdu bolo známe z vlastnej praxe, že odborníci v oblasti elektro sú považovaní za odborných pracovníkov a ich mzda býva vyššia, ako deklaroval otec. Možno teda vyhodnotiť, že otec nepreukázal dôležitý dôvod, pre ktorý sa vzdal živnostenského podnikania a lepšieho príjmu a zamestnal sa za nižší príjem v spoločnosti, ktorá, patrí jeho matke. Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku matky, podľa ktorej je schopná plniť si vyživovaciu povinnosť len v sume 40 eur mesačne, keďže zo svojho príjmu, vzhľadom na vek dieťaťa, je aktuálna suma 110 eur, resp. suma 80 eur počas trvania vyživovacej povinnosti k dcére Q., primeraná jej možnostiam a schopnostiam tak, ako sú opísané vyššie. Odvolací súd vyhodnotiac odvolanie matky, ako aj otca, ako nedôvodné, rozsudok v napadnutej časti potvrdil. Pre úplnosť odvolací súd dodal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zostáva nedotknuté v odvolaním nenapadnutej časti týkajúcej sa rodičovskej dohody o zmene výkonu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. A.. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala matka (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie proti výroku I. rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré odôvodnila s poukazom na § 420 písm. f) CSP a uviedla, že bod 9 rozhodnutia odvolacieho súdu je v rozpore s bodom 10. a 11. svojho rozhodnutia. Poukázala, že výška nájomného bola daná kvalitou bytu, ktorý si matka prenajala iba v snahe získať súhlas maloletého, že tam s matkou bude počas jeho pobytu u nej bývať, čo sa nakoniec ukázalo ako matkina márna snaha a došlo k zrušeniu striedavej starostlivosti. Tiež uviedla, že v danom prípade sa otec pozastavením živnostenskej činnosti vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, na čo prvostupňový súd pri svojom rozhodnutí prihliadnuť mal, ale neprehliadol. Odvolací súd túto situáciu skonštatoval, ale nevyvodil správny záver a bez uvedenia dôvodov odvolaniu dovolateľky nevyhovел a potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Považovala za preukázané, že otec maloletého má lepšie možnosti a schopnosti prispievať na potreby maloletého, ako matka. Ďalej uviedla, že otcova finančná zabezpečenosť sa prejavuje tým, že maloletému kupuje značkové oblečenie, topánky vo vyšších cenových kategóriách, spoločne navštevujú nie lacné destinácie. Otec bez súhlasu matky predal spoločné motorové vozidlo a kúpil si nové a nevyhovne platí maloletému za výkon domácich prác. Maloletý s priateľmi cestuje vlakom do Bratislavy, aby si tam kúpil značkové oblečenie, obutie a pod., pričom matka v súčasnosti žije v nájomnom byte s nájomným v sume 450 eur mesačne a s príjmom stále cca 700 eur mesačne netto. Maloletý ju občas v tomto byte navštívi. Po úhrade nájomného jej zostáva minimum na bežné potreby a na výživné pre maloletého. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. sumou vo výške 40 eur mesačne, s účinnosťou od 1. novembra 2022, ktoré je matka povinná prispievať k rukám otca, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Dlh matky na zmeškanom výživnom za obdobie od 1. novembra 2022 do právoplatnosti rozsudku pre maloletého A. povoľuje splácať v splátkach po 10 eur mesačne, spolu s bežným výživným k rukám otca, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že matka v dovolaní nenapadla výrokovú časť rozsudku súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, ale iba rozpor v odôvodneniach. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu považuje za dostatočne zrozumiteľné, každou námietkou sa súd zaoberal, a zrozumiteľne sa vysporiadal so všetkými dôkazmi. Matka v dovolaní neuviedla, akou vadou zmatečnosti trpí rozsudok odvolacieho súdu, nepreukázala, že by jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Práve naopak, bola vypočutá pred súdom prvej inštancie, ktorý sa zoberal všetkými jej námietkami, ale sa s nimi nestotožnila. Rovnako sa odvolací súd vysporiadal so všetkými písomnými námietkami uvedenými v odvolaní matky, nebola porušená kontradiktórnosť konania, obidve strany mali možnosť vyjadriť sa k starostlivosti o maloletého a určenie výživného. Ďalej uviedol, že nedošlo k takému porušeniu procesných práv matky a v takej intenzite a do takej miery, že by jej to odňalo právo na spravodlivý súd. Tiež otec uviedol, že príjem matky je oveľa vyšší ako deklaruje, má urobený masérsky kurz, a poskytuje masérské služby, vyrába bižutériu, ktorú predáva a tieto príjmy nikde nepriznáva. Na záver uviedol, že nesúhlasí, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu, ako navrhuje matka.

5. K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka, ktorá neuviedla žiadne nové skutočnosti.

6. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec, ktorý zopakoval už ním uvádzané tvrdenia.

7. Žiadne ďalšie vyjadrenia neboli doručené.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP s tým, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má vnútorné rozpory, a že odvolací súd neprihliadol na možnosť otca mať výhodnejšie zamestnanie a jeho schopnosti na výživu maloletého.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu

spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

17. Pokiaľ matka namietala vady zmätočnosti, keď odvolací súd neprihliadol na možnosti a schopnosti lepšie sa zamestnať u otca, pričom poukazuje na to čo všetko otec kúpil maloletému, dovolací súd v prvom rade uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového (resp. skutočného) stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil. Zároveň dovolací súd uvádza, že z odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nižších stupňov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018) je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu.

18. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že súdy nižších inštancií v rámci zisťovania skutočného stavu veci (§ 35 CMP) postupovali v súlade so základnými princípmi civilného mimosporového konania a to v súlade s vyšetrovacím princípom, princípom oficiality, ako aj v súlade so zachovaním princípu rovnosti účastníkov, najmä vo vzťahu k maloletému dieťaťu (čl. 4, čl. 5 a čl. 6 Základných princíпов

CMP).

19. Dovolací súd má po dôkladnom preskúmaní obsahu spisu za to, že tak okresný súd ako aj jeho nadriadený, odvolací súd pri zisťovaní skutočného stavu rešpektovali ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), náležitým spôsobom zistili skutočný stav veci a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodli tak, že ich skutkové a právne závery nemožno v konečnom dôsledku považovať za svojvoľné, neudržateľné, ani prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

20. Pokiaľ teda matka namieta nedostatky v zistení skutkového stavu odvolacím súdom je potrebné uviesť, že odvolací súd sa s danými námietkami vysporiadal vo svojom rozhodnutí (konkrétne v bodoch 10. a 11. rozsudku). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Odôvodnenie jeho rozsudku zodpovedá aj základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, vyplýva z neho vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Odvolací súd sa primerane dostatočným spôsobom vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Závery, ku ktorým odvolací súd dospel sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Dovolací súd pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

21. Dovolateľka tiež uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu má vnútorné rozpory, keď na jednej strane odvolací súd uviedol, že matka a ani otec v odvolaní neuviedli žiadne okolnosti, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav, na strane druhej však odvolací súd v bode 10. a 11. uviedol skutočnosti, ktoré sú s tým v rozpore. K uvedenému dovolací súd uvádza, že odvolací súd skutočnosti uvedené v bode 10. a 11. uviedol na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, keď odvolanie podala nie len matka (ktorá žiadala nižšie výživné), ale aj otec (ktorý žiadal vyššie výživné). Odvolací súd považoval za neprimerané, aby matka bola zaviazaná na výšku výživného v sume 40 eur a zároveň považoval za neprimerané aj otcom deklarované príjmové možnosti. Matka v dovolaní tiež namietala, že po zaplatení nájmu jej nezostane dostatok finančných prostriedkov a preto si nemôže dovoliť vyššie náklady na výživné. V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti bod 22. rozsudku súdu prvej inštancie, kde sa s touto námietkou dovolateľky vysporiadal s tým, že „výživné pre maloleté dieťa má vždy prednosť pred inými ako nevyhnutnými výdavkami, pričom matke dieťaťa nič nebráni buď aktívnejšie sa realizovať na trhu práce v snahe o lepší zárobok, keď chce poukazovať na svoje výdavky, alebo sa snažiť znížiť svoje výdavky.“

22. Vzhľadom na uvedené považoval dovolací súd námietky matky maloletého z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

23. So zreteľom na všetko vyššie uvedené dovolací súd dovolanie matky podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.